

PARLAMENT DE CATALUNYA

Presidència de l'honorable senyor Joan Casanovas

DIARI DE SESSIONS

Sessió del dia 26 de març del 1936

SUMARI

A les cinc i vint-i-set minuts de la tarda s'obre la sessió, sota la presidència de l'honorable senyor Joan Casanovas.

Es llegeix i aprovada l'acta de la sessió ordinària anterior.

Lectura de dues comunicacions de l'Honorable Senyor President de la Generalitat, donant compte a l'Honorable Presidència de la Cambra dels decrets dictats en dates 1 i 20 del mes que som, reorganitzant el Consell Executiu de la Generalitat i designant els senyors Consellers que s'hi esmenten.

Discurs de l'Honorable senyor President del Parlament, de salutació a la Cambra, amb motiu de la represa de les funcions legislatives.

Declaració del Govern de l'Honorable senyor President de la Generalitat de Catalunya.

Parlaments dels senyors Abadal i Romeva, en nom de les Minories que representen, i resposta de l'Honorable senyor President de la Generalitat.

El senyor Galés, per la majoria, formula proposta de ratificació de confiança al Govern, que és aprovada per aclamació, amb l'abstenció de la minoria de Lliga Catalana i del senyor Romeva, i, també, del senyor Simó i Bofarull, el qual explica la seva posició abstencionista.

Ordre del dia:

Ratificació d'acords presos per la Diputació Permanent de la Cambra, en el període comprès del 1.er d'octubre del 1934 a la data.

Manifestacions de l'Honorable senyor President, proposant un vot de gràcies per l'actuació, en l'esmentat període, del Vice-president segon, senyor Antoni Martínez i Domingo.

Resta acordat el vot de gràcies, i el senyor Martínez i Domingo l'agraeix, tot explicant la seva gestió. Així mateix, el senyor Galés, expressa la satisfacció de la majoria davant la tasca del senyor Martínez i Domingo.

A continuació són ratificats els acords de la Diputació Permanent del dia 11 de gener del 1935, llevat de la dimissió presentada pel senyor Serra i Hünter, de Vice-president primer de la Cambra, que no és acceptada, i els presos en les sessions del dies 25 de febrer del 1935 i 24 de febrer i 23 de març proppassats.

Lectura d'un Projecte de Llei prorrogant per al segon trimestre d'enguany el Pressupost de la Generalitat de Catalunya corresponent al segon semestre del 1934.

Lectura d'un Projecte de Llei referent a l'Emissió de Deute de Tresoreria de la Generalitat fins a la quantitat global de 60.000.000 de pessetes, representades per 120.000 obligacions de valor nominal de 500 pessetes cada una.

L'Honorable senyor Conseller de Finances fa un discurs de presentació d'ambdós projectes de Llei, els quals passen a dictamen de la Comissió corresponent.

Lectura d'un projecte de Llei modificant els articles 5.º, 19 i 25 de la Llei del 10 de març del 1934 creant el Tribunal de Cassació de Catalunya. Passa a dictamen de la Comissió.

Lectura d'un projecte de Llei autoritzant al Govern de la Generalitat per a disposar una renovació extraordinària de tots els Jutges i Procuradors Municipals de Catalunya i llurs suplents que haguessin obtingut nova designació per algun de dits càrrecs en mèrits de disposicions posteriors al 6 d'octubre del 1934, i per a fer nous nomenaments amb caràcter d'interí. Passa a dictamen de la Comissió.

Lectura d'un Projecte de Llei sobre il·legitimitat dels acords de les Autoritats i organismes de nomenament governatiu que regiren la vida municipal catalana durant el període comprès entre el 6 d'octubre del 1934 i el 19 de febrer darrer. Passa a la Comissió.

Ordre del dia per a la sessió de divendres.

S'aixeca la sessió a les set i deu minuts de la vetlla.

A les cinc i vint-i-set minuts de la tarda s'obre la sessió, sota la Presidència de l'Honorable senyor Joan Casanovas.

En anar a obrir la sessió la Presidència, entra a la Cambra el Govern amb l'Honorable senyor President de la Cambra. Els Diputats es posen drets. El Govern passa a ocupar el banc roig entre aplaudiments de tota la Cambra, llevat dels components de la minoria de Lliga Catalana.

Es llegeix i aprovada l'acta de la sessió ordinària anterior.

Lectura dels Decrets reorganitzant el Consell Executiu de la Generalitat

(Un senyor Secretari dona lectura als decrets següents:)

«Honorable Senyor: Tinc l'honor de manifestar-vos que amb aquesta data he dictat un Decret reorganitzant el Consell Executiu de la Generalitat que estarà integrat per les Conselleries de Justícia i Dret, Cultura, Finances, Governació, Economia i Agricultura, Treball i Obres Públiques i Assistència Social i Sanitària.

També per Decret d'aquesta data he nomenat per a exercir aquelles Conselleries als següents senyors: Joan Lluhi i Vallescà, Conseller de Justícia i Dret; Ventura Gassol i Rovira, Conseller de Cultura; Martí Esteve i Guau, Conseller de Finances; Joan Comorera i Soler, Conseller d'Economia i Agricultura; Martí Barrera i Maresma, Conseller de Treball, i Pere Mestres Albet, Conseller d'Obres Públiques i Assistència Social i Sanitària; encarregant-se aquesta Presidència, mentre no sigui proveïda la Conselleria de Governació, del despatx dels assumptes que li corresponen.

Visqueu molts anys.

Barcelona rer. de març del 1936.—El President, Lluís Companys.

Honorable senyor President del Parlament de Catalunya.»

«Honorable senyor: Tinc l'honor de manifestar-vos que amb aquesta data he dictat un Decret nomenant Conseller de Governació, el senyor Josep M.ª Espanya i Sirat.

Visqueu molts anys.

Barcelona, 20 de març del 1936.—El President, Lluís Companys.

Honorable senyor President del Parlament de Catalunya.»

Salutació a la Cambra en reprendre les seves funcions legislatives

El Sr. PRESIDENT: Senyors Diputats:

Després d'un llarg parèntesi que, des d'aquest lloc no vull entretenir-me a qualificar ni a descriure, ens trobem altre cop reunits per reprendre les sessions ordinàries del Parlament de Catalunya.

Els mesos transcorreguts d'ençà de la darra sessió ordinària, no ens han llevat la memòria. Tots vosaltres sabeu, n'estic segur, fins a quin punt és consubstancial a l'autonomia el funcionament normal de la nostra Cambra. L'Estatut interior us ho recorda constantment. D'aquí surt el poder de la Generalitat; d'aquí neixen les lleis de Catalunya.

No obstant, m'atreviria a dir-vos que aquesta consubstancialitat del Parlament i de l'autonomia, ha adquirit, després de l'experiència dels setze mesos darrers, un relleu insuperable.

Per això no dubto, senyors Diputats, que tots i cadascun de vosaltres torneu a seure en aquests bancs més persuadits que mai de la importància de la vostra investidura, importància que no minva pas pel fet que una sentència dictada sota la pressió d'un esperit contrari al que inspirà la Constitució de la República desconeagués, jo vull creure que transitòriament, la prerrogativa essencial de la nostra immunitat. Sou Diputats de Catalunya, representants del poble de Catalunya en funció de legisladors. Per a un català, no pot haver-hi altra investidura més alta ni més honrosa. Es pot servir la pàtria i la justícia des de molts altres llocs i amb tant d'honor com vulgueu, però amb més honor que en aquest Parlament, concreció de la voluntat del poble català, jo us dic que és impossible.

I aquest fet que d'ençà que es promulgà l'Estatut és un fet evidentíssim, cal que acabi de penetrar ben bé en totes les consciències, més o menys cohibides encara per l'estretor dels vells organismes provincials. Perquè, senyors Diputats, o l'autonomia no vol dir res o vol dir, purament i simplement, que el centre de gravetat política que era fora de Catalunya, és per sempre més aquí dins, entre les velles parets d'aquest Palau de la Ciutadella.

I res més, senyors Diputats.

Reprengueu les tasques parlamentàries que no sols es descabdellen en aquesta Cambra, sinó que tenen un pròleg obligat i particularment fecund en el si de les Comissions. Cerqueu la coincidència en tot allò que coincidir sigui no sols possible,

sinó digne i patriòtic. Discutiu, discutiu amb tota la noble passió de les vostres conviccions, però, sense oblidar mai que fins en la hipòtesi extrema de la guerra, la paraula Parlament significa diàleg entre homes que han desat les armes i han imposat silenci als insults.

Acabo saludant amb profunda emoció al Govern que, presidit amb més autoritat que mai per l'Honorable Senyor Lluís Companys, seu novament en el banc roig després d'un seguit d'amargors i de proves. Senyors Diputats, que l'etapa que avui comença sigui profitosa per a Catalunya!

(Aplaudiments en tota la Cambra, llevat en la minoria de Lliga Catalana.)

Declaració de Govern

L'Honorable Sr. PRESIDENT DE LA GENERALITAT: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula l'honorable senyor President de la Generalitat.

L'Honorable Sr. PRESIDENT DE LA GENERALITAT: Senyors Diputats:

El dia 29 del passat mes de febrer aquest Parlament, reunit per a nomenar President de la Generalitat, em va reiterar la seva confiança, per aclamació, amb la reserva i l'abstenció — ben comprensible — d'una minoria, i després d'unes breus i intenses paraules del President. La meua gratitud, doncs, a tots els senyors Diputats.

Tornem a ésser aquí i declarem que no ens mou cap impuls rancuniós, que fóra impropï del nostre temperament, del nostre deure i de les nostres responsabilitats, però amb l'experiència més afinada, disposats a obrar amb tota energia i disposats també a jugar-nos la nostra tranquil·litat i la nostra salut, el nostre humil prestigi i la simpatia que ens envolta, per tal de realitzar la tasca que sigui necessària per a aconseguir la pau, l'ordre i el progrés de Catalunya.

La política obliga a grans sacrificis. Jo tinc la sensació que els sacrificis passats no seran els últims i que potser no seran majors que els sacrificis que se'ns esperen. Tant se val! Aquí som per a servir els nostres ideals, per a portar a cap fidelment la nostra política marcada per les pròpies directives, sense coaccions de cap mena i sense altre afany que servir la convivència de la comunitat social i els imperatius de la justícia.

El judici de les jornades històriques que hem viscut l'ha fallat el poble després d'una intensa campanya electoral en la qual la polèmica va ésser entaulada des de la premsa, des de la tribuna pública i per tots els mitjans de difusió. El dia 16 de febrer, Catalunya es va llençar com una allau als col·legis electorals per a atorgar-nos una votació sense precedents. Estem sotmesos també al judici de la història; però, com jo vaig dir davant del Tribunal de Garanties, l'esperem amb la consciència tranquil·la i amb el cor ple d'orgull, i sigui el que sigui, ens anima l'esperança de pensar que haurà de reconèixer el patriotisme de les nostres determinacions i la rectitud i la dignitat de la nostra conducta.

Avui, més que mai, batega en el fons de l'àni-

ma popular de la nostra terra el sentiment nacional català, que és més profund, que és més sensible i que ha penetrat en la comprensió de tots els pobles d'Espanya, a l'obra dels quals Catalunya ajunta el seu esforç per a la grandesa de la República. I hem aconseguit, per la línia pura de la nostra actuació, el recobriment de les llibertats catalanes enllaçades amb l'existència d'una República constitucional i democràtica que sigui respectuosa amb la llibertat dels homes i amb el dret i la voluntat dels pobles.

Amb el que acabo de dir, senyors Diputats, no és que tracti de plantejar cap debat, però declaro en nom del Govern que estic a la disposició de tot el Parlament i de les minories d'oposició per a acceptar-lo, quan ho creguin convenient, a l'hora que estimin oportuna i amb tota l'amplitud que creguin necessària.

Dites aquestes paraules, no he de formular cap programa: som els mateixos d'abans del 6 d'octubre, que seguim la trajectòria de la nostra vida, amb el canvi, en aquest banc, del Conseller de Governació, per raons polítiques de tots conegudes, que ha estat substituït pel senyor Josep Maria Espanya, les qualitats del qual jo no he de subratllar perquè han estat palesades en altres funcions de confiança i de responsabilitat. El programa del Govern de Catalunya, formulat per mi en la sessió en què vaig presentar el Govern, va quedar interromput. Per nosaltres tot el temps que va des del 6 d'octubre fins el moment en què Catalunya va nomenar altra vegada els seus representats legítims és absolutament inexistent en l'ordre jurídic. *(Bé, molt bé.)* Les lleis que teníem en projecte seguiran el seu camí: la llei de referèndum, la llei electoral amb les directrius que jo havia assenyalat, les que fan referència al desenvolupament de la cultura i del cooperativisme, les d'assistència social, problema que avui està encara dissordatament en els seus inicis, la protecció del treball i dels afanys legítims de justícia i d'ascensió de les classes proletàries. Tot el programa que llavors vaig exposar, es portarà a compliment d'una manera ininterrompuda.

Catalunya s'havia ja avançat a alguns dels postulats que han resultat victoriosos en la jornada del 16 de febrer, però puc afirmar que el programa del Front d'Esquerres, molts dels extrems del qual, la majoria dels extrems del qual, ja han estat portats a la pràctica per aquest Govern, es realitzarà punt per punt, amb la màxima fidelitat, que també espero de les altres forces coincidents, i sense reserves, perquè hem estat sempre i seguirem estant sempre, sense cap mera de falsejaments, atents i fidels als compromisos contrets davant l'opinió pública. *(«Molt bé, molt bé!»)*

El Govern posarà especial interès i activitat en procurar el ràpid traspass dels serveis que ens manquen. Sortosament tenim avui en la direcció de la República uns homes amants de Catalunya i fidels intèrprets i executors, no ja solament de la lletra, sinó de l'esperit de la Constitució. En el programa del Front Popular de tot Espanya, consta el retorn a Catalunya, íntegrament, de les seves llibertats autonòmiques. El nostre dret no solament es basa en la legalitat constitucional, sinó, demés, en el suport de l'interès comú per la existència

d'una República democràtica, i en l'amor, l'afecte i la pròpia convicció dels compromisos contrets per les forces que avui governen. I ens plaurà molt poder oferir a tots, per la política generosa i activa de les forces governants, l'evidència palpable de com un tracte comprensiu i lleial referma encara més, si és possible, els lligams inquebrantables de l'efusiva solidaritat en l'empresa comuna de bastir sobre les runes d'un Estat decrepít centralista la nova i gloriosa Espanya republicana. (*Aplaudiments.*)

Fora de programa hi ha la tasca de cada dia, que dona to i dona sentit al Govern. Ésser fidel als compromisos contrets, no és tan sols ésser fidel als punts convinguts i determinats d'un programa. No; ésser fidel als compromisos contrets és ésser-ne també a la voluntat imprecisa que ha portat a la victòria, canalitzant-la en formes jurídiques governants. És també exercir una funció de prevenció i de defensa de les institucions republicanes, és també el to de la declaració de cada dia, el tacte en l'exercici de les funcions més delicades, és tot aquest conjunt polític en l'obra diària de governació d'un poble que dona matís i formi el complement i doni suport a l'obra legislativa.

En aquest sentit, i dintre del que estigui en les nostres funcions autònomes, nosaltres republicans nitzarem la República, els instruments, els òrgans de govern de la República. No ens mourem mai del camí de la llei. Naturalment, res va contra sectors i forces que accepten i acaten la legalitat republicana dintre de les diverses tendències, doctrines i sectors socials i polítics. No, però també és llei d'honor de la República que els que serveixin la República l'estimin i la defensin, i també és llei d'honor de l'Estatut que aquells que estan enrolats en els òrgans de govern i de l'Estatut l'estimin i el defensin; i nosaltres, dins el que poguem en el radi de les nostres funcions autonòmiques, molt migrades, no hem de permetre que ningú que estigui enrolat en els òrgans de govern, blasmi del sentit de l'Estatut, de l'esperit de l'Estatut, ni ataquí, ni difami, ni pertorbi les institucions republicanes. (*«Molt bé!»*)

Les meves paraules d'avui són, només, en espera del curs que vulguin plantejar en l'hora que estimin més oportuna políticament els parlamentaris que m'escolten i les minories de l'oposició, i un esbós lleuger com a fórmula de la nostra presentació el dia d'avui. Anem, doncs, a posar mà a l'obra que ens espera. Senyors Diputats, sou el primer Parlament de la nova Catalunya, heu fet ja una obra copiosa que ha estat interrompuda per hores d'amargor que la història escriurà en el llibre de la pàtria. Catalunya és sensible, és forta, és altívola. Jo em sento petit i humil davant tot el que es pot fer i tot el que s'ha de fer. Hem de treure de dins nostre el millor que tinguem, en els nostres afanys, en el nostre sentit patriòtic, en els nostres anhels. Em sento petit i em sento humil, però jo espero que amb la intelligent cooperació de tots podrem donar impuls i obrir un nou camí a la marxa ascensional de Catalunya.

Ja he dit.

(*Llargos aplaudiments en tots els sectors governamentals. En la tribuna pública es fan manifestacions de simpatia, que la presidència talla.*)

El Sr. ABADAL: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Abadal.

El Sr. ABADAL: Senyors Diputats. Siguin les primeres paraules meves per a saludar respectuosament l'Honorable President de la Generalitat i tot el Govern que s'asseu aquí a conseqüència de les últimes eleccions. Siguin també les meves paraules següents per a saludar novament tots els Diputats, congratulant-nos que el Parlament Català torni a exercir les seves funcions en virtut d'aquella resolució que només podia servir perquè fos reconegut aquest Parlament Català en el legítim exercici de les seves funcions.

Es clar que, com ha dit el senyor President de la Generalitat, no és aquesta l'ocasió d'entrar en un debat polític. Solament, a conseqüència de les seves paraules, em toca fer d'una manera especial l'exposició de la nostra posició en el dia d'avui i en els que succeeixin. Ha dit l'Honorable senyor President de la Generalitat que, seguint els seus ideals i seguint totes les directrius del seu programa, procurarà que vagi exercint les funcions, aquest Parlament, amb aquelles lleis que responen a aquells ideals i a aquest programa. Comprensible és, des del moment que ha obtingut el veredict del poble en les eleccions del 16 de febrer. Però davant dels vostres ideals i del vostre programa, aquesta minoria representa també uns ideals determinats, i aquests ideals nosaltres els sostindrem aquí, no en forma que vingui a ésser estrident, sinó fent totes aquelles objeccions i totes aquelles observacions que creiem convenients, oposant-nos a aquelles coses que contradiguin els ideals nostres, que al cap i a la fi no són solament d'aquesta petita minoria, sinó que, com les mateixes eleccions del 16 de febrer varen demostrar, representen un sector importantíssim del nostre poble.

Serà aquesta una oposició col·laboradora, com sempre, però col·laboradora en el sentit d'ajudar a tot allò que nosaltres creguem que siguin objectius profitosos per a Catalunya i oposant-nos, però oposant-nos dignament, a aquelles coses que creguem que puguin apartar els uns catalans dels altres, amb l'equitat necessària, que és el millor de tot per a assegurar i fonamentar d'una manera absoluta la nostra autonomia.

Aquesta serà la nostra posició. Procurarem de totes maneres — i desitjaríem que fossin molts els punts en els quals poguéssim coincidir — anar conjuntament a l'obtenció del progrés i de la pau de Catalunya. Desitgem que siguin moltes aquestes ocasions i creiem que són molts els punts en els quals ens podem ajuntar vosaltres i nosaltres. Jo desitjo que mireu, sobretot, aquests punts en els quals hi pot haver unió i convivència i que procureu allunyar en el que sigui possible aquells que puguin dividir-nos.

Repeteixo la meua salutació al Govern de Catalunya i repeteixo també la meua salutació al Parlament que novament exerceix la seves funcions. (*Aplaudiments de la minoria de Lliga Catalana.*)

El Sr. ROMEVA: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Romeva.

El Sr. ROMEVA: Senyors Diputats: Jo he de correspondre també a aquesta salutació tan efusiva que ens ha adreçat l'Honorable President de Catalunya.

Quan en l'última sessió extraordinària es va procedir a l'elecció del President de Catalunya, jo no vaig voler regatejar el meu vot a una aclamació que aquí es proposava, i amb això jo trencava per una vegada una cosa que era un criteri meu. Jo entenia que de la manera com està definida per l'Estatut de Catalunya la figura del President, la seva elecció era cosa de la responsabilitat d'un partit polític, i que per tant, aquells que no militàvem en aquest partit polític, a no ésser que el seu vot fos realment decisiu, no havíem d'intervenir en aquesta elecció. Era la majoria la que decidia qui havia d'ésser el President, i després tots els altres — jo em considerava entre ells —, un cop elegit el President, un cop sabut en quina persona requeria aquesta magistratura, li havíem de retre l'honor i l'acatament que per aquella qualitat de President de tots els catalans havia de tenir. Però en aquell moment em va semblar que se'ns presentava el cas d'una altra manera, que no anàvem a fer amb aquella elecció del President, sinó a establir la continuació de tota la virtualitat del nostre règim autonòmic, i aleshores jo vaig unir l'adhesió, que jo no podia deixar de sentir com a català, a aquesta aspiració total del poble de Catalunya a reanar el seu règim autonòmic, amb aquell acatament que jo havia de retre a aquell que era el primer magistrat de la nostra terra.

Aquesta és la salutació que jo ara li porto.

He sentit les seves paraules, aquestes paraules que jo començo per reconèixer que no podien ésser altres en aquell que porta la representació d'un partit i que imprimeix al Govern les directrius que li assenyala aquest partit. Però que a mi m'ha semblat sentir, a través de tot allò que imposa aquesta obligació de la filiació política, una empena cordial dirigida a la unitat de tots els catalans, que jo crec que tinc l'obligació de recollir. Jo em faig càrrec que la tasca que s'ha de desenvolupar aquí, no serà en tots els moments, com no ho ha estat fins ara, una tasca a la qual jo pugui prestar el meu assentiment; però hi ha moltes coses en les quals tots els catalans hem de col·laborar. Hi ha moltes coses que tots els catalans ens devem mútuament. La primera d'elles, un respecte, un respecte que jo ofereixo a tots aquells que aquí representen forces polítiques, que en un sentit o en un altre dissenteixen d'allò que jo represento, però un respecte també a totes aquelles coses que són realitats vitals de la nostra terra.

I jo voldria dir, perquè no em sembla aquest el moment d'exigir ni de demanar, jo voldria dir al Sr. President de la Generalitat, que en aquest hàbit cordial que m'ha arribat a través de les seves paraules, jo vull reconèixer l'esperança que en aquesta política que s'ha de realitzar des del Govern de la Generalitat i del Parlament de Catalunya, mitjançant la Majoria que el suporta, no s'oblidaran aquelles realitats vives, insubornables, de Catalunya, encara que siguin d'aquelles que no es corresponguin ben exactament amb els ideals, amb el programa, amb els compromi-

sos — en el noble sentit de la paraula — que pugui tenir el Partit i la Majoria. Que sempre hi ha una manera de realitzar el programa propi, sentint i fent pràctic un respecte a la realitat que no s'acordi d'una manera absoluta, però que un Govern i una Majoria que tener un poder complet, per a traduir-lo en una realitat legislativa, tenen una manera pràctica d'expressar aquest respecte que jo he endevinat en la voluntat de l'Honorable Sr. President a través de les seves paraules. I és fent complir la Llei amb una perfecta equanimitat, assegurant que tot aquell organisme d'execució que compregui una sèrie de jerarquies i de ramificacions, es mogui dintre d'una unitat de pensament i que la voluntat de bon govern que hi hagi a les altures no pugui ésser ni desmentida ni perjudicada per excessos de zel, d'entusiasme, digue-ho com vulgueu, que es puguin produir en les zones intermitges inferiors.

Jo crec que nosaltres, en aquesta reconstrucció de Catalunya, tots hi tenim el nostre paper, i jo i aquella gent a la qual represento estem disposats a complir-lo, i em penso que puc tenir la petita immodèstia de dir que ho hem demostrat.

Aquesta és la penyora que jo ofereixo, a canvi de demanar a tots que el pervindre de Catalunya sigui un pervindre clar pel qual es pugui arribar a una absoluta normalitat, en el qual les coses evolucionin d'una manera que no comportin sotragades i les seqüències inevitables amb els desgastos dels homes i de les idees no s'hagin de traduir en perjudicis constants, en entrebancs, en situacions de continuïtat en la vida, en el progrés i en aquella pau de Catalunya que evocava el senyor President de la Generalitat. He dit.

El Sr. PRESIDENT DE LA GENERALITAT: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula l'Honorable senyor President de la Generalitat.

L'Honorable Sr. PRESIDENT DE LA GENERALITAT: Per a correspondre a les paraules que han pronunciat el senyor Abadal i el senyor Romeva i per a repetir, en allò que pugui haver-hi de contestació, que el Govern ni creu oportú, ni creu inoportú, que es plantegi avui, o demà, o un altre dia, un debat polític sobre els fets succeïts; no. El Govern no el promou, ni el rebutja, ni el defuig, i està a la disposició del Parlament i de les Minories.

I quant al conjunt del programa que jo vaig establir en fer la presentació del Govern, modificat pels compromisos de les carreres eleccions i pels postulats victoriosos que ens han portat aquí, he de reiterar les meves paraules que serà executat fidelment. No rebutgem, no hem rebutjat mai la concòrdia nascuda de les fórmules democràtiques, que al meu entendre, mentre no se n'inventin d'altres, seran l'única forma de convivència social.

Ens serà, a més, molt grat cercar per tots els punts coincidents la concòrdia de tots els catalans. Som un Govern responsable i hem de tenir l'autoritat i el seny de l'obra de Govern. Ah! però farem amb tota fidelitat i interpretant, no solament la lletra, sinó l'esperit, tot el que es desprèn, dintre de les nostres facultats autonòmi-

ques, de l'alè, del matís i de l'afany de la darre-
ra votació victoriosa, canalitzant-ho en un ordre
jurídic i essent fidels als compromisos contrets
davant de l'opinió pública. (*Aplaudiments en tots
els sectors governamentals.*)

El Sr. GALES: Em permet la Presidència?

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el sen-
yor Galés.

El Sr. GALES: Jo pensava que no quedaria
clos l'acte d'una manera parlamentària si, a la
presentació del Govern i a la seva exposició del
programa, nosaltres no féssim la proposta de ra-
tificar la confiança que de manera tan eloqüent
li vàrem donar fa pocs dies. La Presidència, més
conceixedora de les pràctiques reglamentàries,
dirà si anem o no encertats en aquest propòsit.

El Sr. PRESIDENT: Es costum el formular
la proposició per escrit, encara que suposo que
en aquesta ocasió la Cambra se'n farà càrrec ex-
pressada verbalment. S'aprova la ratificació de
confiança al Govern, per aclamació? (*Assenti-
ment, llevat dels senyors Diputats de la Minoria
de Lliga Catalana i del senyor Romeva.*)

S'aprova, amb la reserva de la Minoria de
Lliga Catalana.

El Sr. ROMEVA: Si es tracta d'un cas de
confiança política, no puc tampoc acordar-la.

El Sr. PRESIDENT: Constarà en acta.

El Sr. SIMO i BOFARULL: Demano per
parlar.

El Sr. PRESIDENT: Vol fer ús de la pa-
raula el senyor Simó?

El Sr. SIMO i BOFARULL: Desitjaria fer
ús de la paraula per veure si sé què he de fer so-
bre la proposta que s'acaba de presentar. (*Ria-
lles.*)

El Sr. PRESIDENT: O es pot abstenir de
votar o votar en contra o votar en sentit favo-
rable.

El Sr. SIMO i BOFARULL: Jo voldria fer
ús de la paraula per explicar el vot.

El Sr. PRESIDENT: S'absté?

El Sr. SIMO i BOFARULL: Jo voldria expli-
car-me.

L'Honorable Sr. PRESIDENT DE LA GE-
NERALITAT: Si s'absté, no hi ha explicacions.

El Sr. SIMO i BOFARULL: Però, puc pa-
rlar?

El Sr. PRESIDENT: Per explicar el vot, no
hi ha inconvenient.

El Sr. SIMO i BOFARULL: La Presidència
és suficientment hàbil per a facilitar-me mitjans
per a parlar.

El Sr. PRESIDENT: El senyor Simó pot ex-
plicar el vot. I la Presidència i la Cambra escoltar-
ran les seves paraules amb molt de gust.

El Sr. SIMO i BOFARULL: L'actitud de
cada un de nosaltres ha de dependre, naturalment,
de l'abast que es doni a la proposta que es sotmet a
deliberació i acord. La proposta que s'acaba de lle-
gir, o que sembla que s'ha volgut llegir, però que
en definitiva sembla que no és necessari escriure-
la, quin abast té?

El Sr. PRESIDENT: La V. S., senyor Simó,
és hàbil i experimentat parlamentari i sap que les
propostes formulades verbalment, en aquest cas,
signifiquen haver sentit la Cambra amb gust les
paraules i propòsit del Govern, i l'actitud d'a-
questa política i d'aquests propòsits es traduei-
xen, en aquest cas, en un vot de confiança pel
Govern.

El Sr. SIMO i BOFARULL: Resto agraït al
senyor President. Però, com sigui que aquest Di-
putat ha demanat al senyor President de la Cam-
bra de propocionar-li ocasió d'interpel·lar el Go-
vern per a procedir a l'enjudiciament parlamenta-
ri del 6 d'octubre i dels seus antecedents, si ara,
sense unes paraules explicatòries, adoptant una
actitud radical ens pronunciéssim en un sentit de
sí o de no sobre la proposta que s'acaba de formu-
lar, podria semblar a l'opinió pública i a la Cam-
bra principalment que hi ha alguna contradicció
entre la interpellació que es desenvolupi, el caire
que pugui prendre—de conseqüències suposo que
no en tindrà cap—i la actitud que prenguéssin ara
el Diputat en votar. Si aquesta proposta significa
confiança al Govern des d'ara endavant, m'abs-
tinc; si significa solidaritat a l'anterior al 16 de
febrer del 1936, també m'abstinc. Per tant, l'abs-
tenir-me ara després dels requeriments que m'ha
semblat entendre que anaven per a mi, tal vegada
l'íntima compenetració entre el senyor President
(*Assenyala l'Honorable senyor President de la Ge-
neralitat.*) i el senyor President (*Indica el senyor
President del Parlament.*) respecte a la tasca par-
lamentària.

L'Honorable Sr. PRESIDENT DE LA GE-
NERALITAT: Jo no tenia a la V. S. en la meva
ment, en absolut.

El Sr. SIMO i BOFARULL: Així, era una
pretensió, inexistent, favorable que m'havia fet.
Però, en termes generals, jo havia de suposar que
el senyor President havia assabentat a l'Honora-
ble senyor President de la Generalitat, dels meus
propòsits de plantejar una interpellació.

El Sr. PRESIDENT: Naturalment, que les
interpellacions s'assenyalen i es fixen d'acord amb
el Conseller o el President interpellat.

El Sr. SIMO i BOFARULL: Això abona el
que acabo de dir. Però tampoc se'm pot exigir
a mi que sàpiga si hi ha algun altre diputat o al-
guna altra minoria que vulgui interpellar. Hem es-
coltat com el Govern es posa a la disposició de la
Cambra per a sotmetre's al debat polític que es
vulgui plantejar, i ha dit el senyor President de
la Generalitat, per tres vegades, que el Govern es-
tava disposat ara mateix a acceptar-lo si se li plan-
teja, i de fet era necessari que jo molestés a la
Cambra fent aquestes manifestacions per a justifi-
car la meva abstenció coincident i congruent amb
la meva demanda.

El Sr. PRESIDENT: Perfectament. Ja sap
V. S. que la Cambra l'escolta sempre amb gust.

L'Honorable Sr. PRESIDENT DE LA GE-
NERALITAT: S'acceptarà la interpellació en el
moment que la V. S. cregui més oportú i el senyor
President de la Cambra fixi. El Govern hi està
sempre disposat.

ORDRE DEL DIA

Rectificació d'acords presos per la Diputació Permanent de la Cambra

El Sr. PRESIDENT: El senyor Secretari donarà lectura dels acords adoptats per la Diputació Permanent, des de l'octubre del 1934, fins avui. Les dues primeres sessions, no foren celebrades a aquest Palau, aleshores ocupat per la força pública, sinó al domicili del senyor Antoni Martínez i Domingo, vice-president segon del Parlament, a qui hem de fer homenatge per la diligència i l'entesa amb què ha defensat els furs del nostre Parlament, mentre el seu President es veia impossibilitat de fer-ho. (*Aplaudiments en tots els sectors de la Cambra.*) S'acorda un vot de gràcies al vice-president segon, senyor Martínez i Domingo? (*Assentiment general.*)

El Sr. MARTINEZ I DOMINGO: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Martínez i Domingo.

El Sr. MARTINEZ I DOMINGO: Seria una manca greu de cortesia si no m'aixequés per agrair les paraules amables d'elogi que m'acaba de dirigir el senyor President del Parlament, i sinó m'aixequés per agrair, aclaparar per la distinció, l'acord que ha pres el Parlament en honor meu. Sincerament declaro, senyors Diputats, que no mereixo ni aquests elogis ni aquesta distinció, perquè no he fet més que complir el deure de no abandonar el meu lloc, el deure de defensar l'Estatut, de defensar el Parlament i de defensar Catalunya. (*Molt bé.*)

I això no té cap mèrit, perquè respon a conviccions fortament arrelades en mi.

N'hi haurà prou, com a resum de la meua actuació — i perdoneu-me que faci un lleuger resum del passat — que el dia 9 d'octubre del 1934, vaig prendre possessió de la Presidència d'aquest Parlament, amb el sol objecte de trobar una solució jurídica, una solució legal, una solució que donés terme a la situació de força creada immediatament després dels fets del 6 d'octubre. No em movia, senyors Diputats, cap ambició personal. Em movia una finalitat completament desinteressada: la finalitat de defensar i salvar el Parlament, element essencial de l'autonomia, expressió de la sobirania de Catalunya, i evitar que continuessin governant-nos mandataris del Poder central. (*Molt bé.*)

Volia també que constés que jo no abandonava el meu lloc, perquè jo mai no he desertat d'un càrrec públic, quan el deure m'imposa exercir-lo i mantenir-me en ell.

La solució proposada, que no era més que el compliment d'allò que preceptua l'Estatut i el Reglament de la nostra Cambra, solució que havien fet seva tots els partits catalans, no fou acceptada pel Govern. I el Parlament espanyol aprovà la llei del 2 de gener que era una infracció clara i evident de la Constitució de la República espanyola, una violació de l'Estatut i de la nostra autonomia i una ofensa i un greuge per a tots els catalans. (*Molt bé.*)

Contra aquesta llei, en nom del Parlament de

Catalunya i per acord de la seva Comissió Permanent, vàrem recórrer davant del Tribunal de Garanties, interposant dos recursos: el primer d'incompetència i el segon d'inconstitucionalitat, la resolució favorable dels quals ens ha retornat l'Estatut, ens ha retornat l'autonomia, i amb la una i l'altra cosa poder substituir un Parlament mort per un Parlament en la plenitud de les seves funcions.

Jò, senyors Diputats, amb la meua actuació no crec fer ni un acte de dreta ni un acte d'esquerra, paraules que, per altra banda, teneu per a mi un significat molt convencional. En funcions de President del Parlament de Catalunya creia tenir el dret, en aquells moments excepcionals, de parlar en nom de la Generalitat de Catalunya, de parlar en nom de Catalunya i, per tant, seria el deure de defensar l'autonomia, la llibertat i la personalitat sobirana de Catalunya. (*Molt bé.*)

I res més, senyors Diputats, sinó agrair a tot el Parlament aquelles paraules d'elogi i aquest acte en honor meu, que s'ha pres sense jo merèixer-ho. (*Aplaudiments en tots els sectors de la Cambra.*)

El Sr. GALES: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Galés.

El Sr. GALES: Crec, senyors Diputats, que no seria completa la cortesia si en nom d'aquesta majoria d'Esquerra Republicana no recollís els mots que acaba de pronunciar el nostre distingit company senyor Martínez i Domingo, per a subratllar aquelles paraules per ell adreçades al senyor President del Parlament, i fer constar una vegada més la satisfacció amb què hem vist la seva actuació.

Es cert que ha complert amb el seu deure; és cert que s'ha limitat a complir amb el seu deure de català, però en les intenses hores greus, en les hores difícils, és quan es posa a prova el valor i el valer dels homes davant dels esdeveniments.

Els senyor Martínez i Domingo va seguir una trajectòria digna de la seva història en fer el que féu. Ha complert com un català, ni de dreta ni d'esquerra. En aquestes hores, nosaltres, esquerres, ens fem un honor de retre-li un homenatge, subratllant les paraules pronunciades per la Presidència del Parlament. (*Molt bé.*)

El Sr. PRESIDENT: Doni's lectura als acords de la Diputació Permanent.

Un senyor Secretari, llegeix:

«Sessió del dia 11 de gener del 1935.

Es acceptada la dimissió presentada pel Vice-President d'aquest Parlament, senyor Jaume Serra i Húnter.

Es dona compte que el dia 9 d'octubre del 1934, davant la impossibilitat material que trobaven, el President senyor Joan Casanovas i Maristany i el Vice-President 1.er senyor Jaume Serra i Húnter per a exercir el càrrec, es va personar al Parlament el Vice-President 2.on senyor Antoni Martínez i Domingo, per tal de prendre possessió de la Presidència en virtut de les atribucions que li confereix l'article 33 del Reglament Interior de la Cambra.

Es acordat finalment: 1.er.— Atès que, vacant la Presidència de la Generalitat de Catalu-

nya, correspon segons l'article 44 de l'Estatut interior exercir-la al President del Parlament, que l'Honorable senyor Antoni Martínez i Domingo, com a tal President de la Generalitat, òrgan executiu de la regió catalana, interposi davant el Tribunal de Garanties Constitucionals, recurs o qüestió de competència legislativa contra la Llei del 2 de gener del 1935 que estableix un règim transitori a Catalunya.

2.º Que de qualsevol acte d'aplicació que hom faci al Parlament de Catalunya, o a la seva Diputació Permanent, de l'esmentada llei del 2 de gener del 1935, sigui aquesta recorreguda, per inconstitucionalitat, davant del mateix Tribunal de Garanties.»

El Sr. PRESIDENT: En la primera sessió hi havia la dimissió presentada en aquells moments pel senyor Serra i Hünter, primer vicepresident de la Cambra, davant de la impossibilitat d'exercir la Presidència. En aquets moments, jo proposo a la Cambra que no li sigui admesa la dimissió.

Es ratifiquen els acords en quant no fan referència a aquella dimissió?

(Assentiment)

Queden ratificats.

Un senyor secretari llegeix:

«Sessió del dia 25 de febrer del 1935.

Es dona compte d'haver-se plantejat la qüestió de competència contra la llei del 2 de gener del 1935, per a la defensa de la qual va designar-se el professor senyor Jiménez Asúa.

S'aprova l'actuació de l'Honorable President senyor Martínez i Domingo i s'agraeix ensems al senyor Jiménez Asúa la seva desinteressada actuació.

S'acorda, així mateix, protestar de les al·legacions contingudes en l'escrit de contestació del Govern de la República en tot el que fa referència a l'actuació del Parlament de Catalunya, per ésser contràries a la realitat de l'ocorregut, cosa que li constava al mateix senyor President del Consell arran de l'escrit que els Diputats van dirigir-li personalment.

Es aprova la comunicació adreçada al senyor Governador general, tenint en compte la proximitat del 1.º de març, data en què, segons l'art. 27 de l'Estatut interior, ha de reunir-se el Parlament de Catalunya.»

El Sr. PRESIDENT: Es ratifiquen aquests acords? (Assentiment.)

Queden ratificats.

Un senyor secretari llegeix:

«Sessió del dia 24 de febrer del 1936.

Aprovació de les actes de les sessions celebrades fora del Palau del Parlament els dies 11 de gener i 25 de febrer de l'any 1935, acordant-se incorporar-les a l'arxiu del Parlament.

S'acorda, per unanimitat, autoritzar l'Honorable President senyor Joan Casanovas i Maristany, perquè comparegui en el recurs d'inconstitucionalitat promogut pel seu digne substitut, l'Honorable senyor Antoni Martínez i Domingo, contra la llei del 2 de gener del 1935 i proveir a totes les necessitats de la defensa.

S'acorda així mateix assistir a la recepció so-

lemne que es prepara a l'Honorable senyor President i Consellers del Govern de la Generalitat.»

El Sr. PRESIDENT: Es ratifiquen aquests acords? (Assentiment.) Queden ratificats.

Un senyor Secretari, llegeix:

«Sessió del dia 23 de març del 1936.

S'acordà designar el lletrat Sr. Josep Roig i Bergadà perquè defensés, davant del Tribunal de Garanties, la constitucionalitat de la Llei, creant el Tribunal de Cassació de Catalunya, i la qual dona validesa als acords de destitució de funcionaris adoptats pels Ajuntaments elegits el 12 d'abril del 1931, aprovats per la Cambra en 2 i 6 de març del 1934.

S'aproven per unanimitat els següents projectes de Decret-Llei:

1.º Projecte de Decret-Llei sobre un suplement de Crèdit al Capítol 12 del Pressupost vigent, per tal d'aconseguir un ajut econòmic al Personal d'Agents de Vigilancia i altres que estaven al servei de la Generalitat en la Comissaria d'Ordre Públic.

2.º Dos projectes de Decret-Llei sobre transferències de Crèdit entre diverses partides del Pressupost de despeses vigent.»

El Sr. PRESIDENT: Es ratifiquen aquests acords? (Assentiment.) Queden ratificats.

Lectura d'un Projecte de Llei prorrogant per al segon trimestre d'enguany el Pressupost de la Generalitat de Catalunya corresponent al segon semestre del 1934

(El senyor Secretari dona lectura al següent:

«DECRET»

Com a President de la Generalitat, a proposta del Conseller de Finances i d'acord amb el Consell Executiu,

He resolt:

Autoritzar el Conseller de Finances per a presentar al Parlament de Catalunya un Projecte de Llei prorrogant per al segon trimestre d'enguany el Pressupost de la Generalitat de Catalunya corresponent al segon semestre del 1934.

Barcelona, 25 de març del 1936.—Lluís Companys.—El Conseller de Finances, Martí Esteve.»

(El senyor Conseller de Finances ocupa la Tribuna de Consellers i llegeix el següent Projecte de Llei.)

AL PARLAMENT DE CATALUNYA

L'Estatut interior de Catalunya, en regular les finances de la Generalitat, estableix, com a norma general, la formació anual de pressupostos i la limitació de les pròrrogues a quatre trimestres.

Avui, el pressupost vigent aprovat pel Parlament, és el del segon semestre del 1934, el qual ha vingut essent objecte de diverses pròrrogues acordades pels gestors governatius de la Generalitat.

Restaurada la legalitat estatutària, el Govern

estima convenient per al segon trimestre d'enguany la pròrroga d'aquell pressupost aprovat pel Parlament, amb la qual cosa la seva vigència total no excedirà dels dos anys que com a màxim fixa l'art. 70 de l'Estatut interior.

Aquesta proposta que formula el Govern, és en primer terme un acte d'acatament a la sobirania del Parlament, de retorn a la norma financera votada per la representació autèntica de Catalunya, restauració que porta implícita l'anul·lació de les innovacions introduïdes sense aprovació parlamentària.

Es, doncs, aquesta pròrroga un pas previ per a la formació d'un nou pressupost de la Generalitat. Representa, a més, en l'ordre financer, el retorn a la legalitat, dins la qual podrà, des d'ara, preparar-se a l'elaboració d'un pressupost nou que compregui no solament els ingressos i despeses actuals, sinó els que amb caràcter d'imminència han de venir a nodrir-lo com a conseqüència dels traspassos de recursos i de serveis que comporta la implantació del nostre Estatut autònic.

Per aquests motius, el Conseller que sotascriu, d'acord amb el Consell Executiu, té l'honor de sotmetre a la deliberació i aprovació del Parlament el següent

PROJECTE DE LLEI

Article 1.er Es prorrogat per al segon trimestre del 1936, el pressupost de la Generalitat de Catalunya per al segon semestre del 1934. Les partides d'ingressos i despeses es fixen en el 50 per 100 de les corresponents al pressupost semestral prorrogat tal com fou aprovat per llei del Parlament de Catalunya del 30 de juny del 1934, excepció feta de les en què es produeix alteració, en augment o en baixa, les quals són relacionades detalladament en els adjunts estats A-1, A-2 i B.

Art. 2.er El Consell Executiu és autoritzat perquè amb càrrec al producte de les noves cessions d'ingressos que l'Estat faci a la Generalitat en execució de l'Estatut de Catalunya o en els pagaments a compte dels esmentats recursos, pugui autoritzar les despeses corresponents als serveis que es traspassin en el curs del segon trimestre d'enguany, així com formular amb caràcter provisional dintre els límits dels esmentats ingressos els pressupostos complementaris o procedir a les adaptacions pressupostàries i que calguin per tal de no interrompre ni entorpir el funcionament dels serveis.

Art. 3.er Les consignacions de despeses i ingressos de caràcter extraordinari s'entenen autoritzades en el límit i quantia que resulti de l'emissió del Deute de Tresoreria, segons les disposicions del Parlament.

Art. 4.er Els Municipis de Catalunya hauran de satisfer durant la vigència del Pressupost trimestral en concepte d'aportació forçosa les mateixes quantitats amb què han vingut contribuint i que figuren consignades en els annexes de l'estat B. del pressupost per al segon semestre per al 1934.

Així mateix hauran de satisfer en concepte de repartiment per atencions sanitàries, una quantitat equivalent a l'u per cent del Pressupost mu-

nicipal per a l'exercici del 1932, amb l'excepció dels Ajuntaments de Badalona, Barcelona, Manresa, Sabadell i Terrassa, els quals hauran de contribuir a raó del 0'20 per 100.

Art. 5.^è Els Consellers de Treball, Obres Públiques i Assistència Social i Sanitària i Economia i Agricultura, són autoritzats per a dictar les oportunes disposicions reguladores de la forma de percepció dels drets i taxes per a la presentació de serveis i concessions d'aprofitaments per part dels departaments respectius.

Mentre no es dictin les corresponents disposicions, la percepció dels esmentats ingressos continuarà fent-se de conformitat amb les tarifes i reglamentacions actualment establertes.

Art. 6.^è Les exaccions de la Generalitat, la fixació i pagament de les quals es faci per una sola quota anual, seran liquidades per llur total import corresponent a l'any en curs, sense que en cap moment siguin exigibles més que en la quantitat corresponent a l'exercici pressupostari en curs i als anteriors.

L'ingrés produït s'aplicarà en la part corresponent a cada un dels exercicis pressupostaris.

Art. 7.^è Es autoritzat el Conseller de Finances per a aclarir i addicionar les tarifes i normes vigents en matèria d'exaccions de la Generalitat en els casos i forma que calgui, epr tal d'adoptar-les disposicions aplicables a l'estat de fet i de dret creat pels nous serveis que depenen de la Generalitat i pels preceptes constitucionals i estatutaris.

Palau de la Generalitat, 25 de març del 1936.
— El President de la Generalitat, Lluís Companys.—El Conseller de Finances, Martí Esteve.

Lectura d'un Projecte de Llei referent a l'Emissió del Deute de Tresoreria de la Generalitat fins a la quantitat global de 60.000.000 de pessetes, representades per 120.000 Obligacions de valor nominal de 500 pessetes cada una

(El senyor Secretari dona lectura al següent :)

DECRET

Com a President de la Generalitat, a proposta del Conseller de Finances i d'acord amb el Consell Executiu,

He resolt :

Autoritzar el Conseller de Finances per a presentar al Parlament de Catalunya un Projecte de Llei referent a l'Emissió del Deute de Tresoreria de la Generalitat fins a la quantitat global de 60.000.000 de pessetes, representades per 120.000 Obligacions de valor nominal de 500 pessetes cada una.

Barcelona, 25 de març del 1936. — Lluís Companys. — El Conseller de Finances, Martí Esteve.

(El senyor Conseller de Finances ocupa la Tribuna de Consellers i llegeix el següent Projecte de Llei :)

nyors Diputats saben perfectament que, a partir del 6 d'octubre, hi ha hagut en alguns dels membres d'aquest Patronat, una persecució d'ordre personal, però també una persecució a l'obra que el Patronat de la Universitat començava a realitzar, i nosaltres no volem que, tot complint aquelles funcions que el sistema de Patronat dona a la Generalitat de Catalunya, quant al dret d'intervenció en la Universitat, no tingui, en canvi, la compensació d'una aportació econòmica que la Generalitat ha de realitzar en aquesta obra, que ha d'ésser, indiscutiblement, una de les bases més sòlides de la cultura catalana. No hem pogut, desgraciadament, portar a aquesta pròrroga trimestral totes aquelles quantitats que durant aquest temps, tot i ésser en el pressupost del 1934, no han estat atorgades, no han estat percebudes pel Patronat de la Universitat; però, dintre de les possibilitats, dins l'esforç que cal fer perquè aquesta obra, base de la nostra cultura, pugui continuar, hem volgut subsanar en allò que ha estat possible les omissions d'aquests setze mesos, o d'aquests cinc trimestres que no han tingut aquesta aportació. Destinem, per tant, a l'obra del Patronat Universitari, a la nostra col·laboració amb l'Estat en un organisme mixt, la quantitat de 500,000 ptes. que permetrà, jo crec, atendre les necessitats més immediates del Patronat Universitari.

Sortosament, tant en la pròrroga de despeses com en la d'ingressos, hem pogut comprendre-hi, també, un altre servei, no d'indole estatutària, que havia tingut la Generalitat i abans algunes de les Diputacions catalanes i que en un moment de mal humor d'un ministre, veient fantasmes allí on no hi havia més que una claredat absoluta, havia suprimit, havia tret de la Generalitat de Catalunya; em refereixo, senyors Diputats, al servei de Recaptació de Contribucions de l'Estat, que, segons, referències, per Decret signat avui ha estat tornat a la Generalitat de Catalunya.

En aquesta primera exposició, no vull detallar més; m'he limitat en certa manera a presentar d'una manera objectiva, i ja vegeu que alguna vegada crítica i tot, aquest projecte de pròrroga trimestral que sotmeto a la vostra deliberació. Dintre els terminis assenyalats per l'Estatut interior de Catalunya, jo em poso, senyors Diputats, des d'ara a la vostra disposició, a la de la Comissió i a la de tot el Parlament per a en el moment de la discussió, donar totes les explicacions detallades que es cregui oportú, tot i que no crec que siguin en molts punts indispensables perquè hem procurat que en tot allò que fos possible el pressupost respongués a la mateixa concepció i a les mateixes partides que tenia el 1934.

No hauríem volgut ni tant sols que tingués les modificacions, les variacions que ha hagut de tenir, però la realitat d'avui, de Catalunya, la interrupció de l'autonomia durant aquests darrers mesos, ha obligat a fer-hi més modificacions de les que es solen fer en una simple pròrroga trimestral.

I, senyors Diputats, ja que estic en l'ús de la paraula, permeteu-me, si més no, per aquella raó que invocava abans de guanyar el màxim de temps possible, que faci una breu exposició també de l'altre Projecte de Llei que acabo de llegir.

L'any 1933, tot just iniciada la vida autonòmica de Catalunya, per a atendre despeses extraordinàries que necessàriament s'havien de produir i que es varen produir, varen ésser emeses unes obligacions, uns bons de Tresoreria, el venciment dels quals s'escau el dia 10 d'abril vinent. Circumstàncies que evidentment s'haurien pogut aprofitar en el curs d'aquests darrers mesos — i jo comprenc perfectament que no s'hagin aprofitat, tot i que es podia rendir un servei, un benefici econòmic a la Generalitat, però ben segur la no validesa dels títols dels que exercien càrrecs governatius a la Generalitat, els devia semblar, que podien excedir-se en les seves atribucions i que calia reservar-ho per a quan hi hagués un Govern autèntic — haurien permès abans del venciment d'aquestes obligacions, la consolidació, no solament d'aquest deute, en circumstàncies més favorables per a la Generalitat, sinó d'aquella altra part de deute, sortosament no massa voluminós, que té la Generalitat al seu càrrec, com a hereva dels drets i de les obligacions de les estingides Diputacions provincials catalanes.

Volem prevenir des d'ara, no sols les necessitats que imposa el venciment d'aquestes Obligacions en curs, el dia 10 d'abril del 1936, sinó, a més, les previsions que puguin haver-hi de necessitats extraordinàries o d'atencions de Tresoreria per tot allò que resta d'aquest any 1936. Saben els senyors Diputats — necessàriament s'ha hagut de fer d'aquesta manera — que al costat del Pressupost ordinari o de les partides que s'obtenen amb cabals ordinaris, n'hi ha un altre que s'obté amb emprèstit, amb aquests bons de Tresoreria, que permeten de realitzar aquestes despeses de primer establiment i, de passada, regular la situació de la Caixa de Tresoreria de la Generalitat. És molt possible que durant algun temps calgui encara seguir recorrent a aquest sistema, i per tal que no calgui anar massa sovint a lleis d'ampliació d'aquestes Obligacions, ve ja compresa l'autorització per a emetre-les en el moment que es cregui convenient per a tot el que resta d'aquest any. De manera que en lloc de 39.000.000, xifra rodona, que d'aquests bons o Obligacions de Tresoreria hi ha actualment en circulació, proposem en aquest projecte que s'autoritzi l'emissió fins a 120.000 títols, o sigui seixanta milions de pesetes.

Les condicions d'emissió que vénen detallades en el Projecte de Llei que acabo de llegir són, en termes generals, iguals a les que tenien els bons o Obligacions que vencen el dia 10 d'abril, però, redactat com està en forma d'autoritzacions al Consell i a aquest Conseller de Finances, des d'ara us puc afirmar que s'estan fent, amb les màximes esperances d'èxit, les gestions pertinents, no sols per a assegurar la normalitat de l'operació, de manera que la vida financera de la Generalitat no vingui interrompuda, sinó de poder-la fer amb les màximes condicions, dintre de les circumstàncies actuals, en benefici del tresor de la Generalitat.

Recomano l'atenció de les Comissions de Pressupostos i de Finances i del Parlament, sobre aquests dos Projectes, que són absolutament indispensables per a retornar també a les finances de

la Generalitat la legalitat interrompuda en aquests darrers mesos. Dintre dels terminis que fixa l'Estatut interior, jo tinc la seguretat que el Parlament podrà dur a terme l'obra que li sotmeto a la seva deliberació. Em poso, naturalment, a la disposició de les Comissions i del Parlament per a totes les explicacions que calguin. Jo crec que realitzarem, en quant al segon projecte, l'obra indispensable d'assegurar l'absoluta normalitat de les finances de la Generalitat, i, en quant al Pressupost, el poder disposar, aprovat pel Parlament, d'una obra pressupostària indispensable perquè la Generalitat pugui viure.

I deixeu-me expressar darrerament la confiança, el propòsit ferm que tinc, i que es pot realitzar, que aquesta sigui — i no ho dic formulàriament, sinó amb el propòsit ben decidit — la darrera pròrroga trimestral. Tinc la seguretat que per al segon semestre d'aquest any 1936, el Parlament podrà aprovar un Pressupost. I en tinc encara una altra: que en aquest nou Pressupost hi podran venir compresos ja tots els recursos; tots els serveis que tenia traspassats la Generalitat abans del 6 d'octubre, incorporant-ne encara d'altres que el facin ja en definitiva un Pressupost de la Generalitat, el Pressupost de la nostra autonomia, el Pressupost definitiu en quant els ingressos i en quant als recursos que hagin de regular la vida econòmica del nostre país autònom. (*Aplaudiments de les majories.*)

(*Els dos Projectes de Llei de la Conselleria de Finances passen a dictamen de la Comissió corresponent.*)

Lectura d'un Projecte de Llei modificant els articles 5.^e, 19 i 25 de la Llei del 10 de març del 1934 creant el Tribunal de Cassació de Catalunya

(*El senyor Secretari dona lectura al següent:*)

«DECRET

Com a President de la Generalitat de Catalunya, a proposta del Conseller de Justícia i Dret i d'acord amb el Consell Executiu,

He resolt:

Autoritzar el Conseller de Justícia i Dret per a presentar al Parlament de Catalunya un Projecte de Llei modificant els articles 5.e, 19 i 25 de la Llei del 10 de març del 1934 creant el Tribunal de Cassació de Catalunya.

Barcelona, 14 de març del 1936. — Lluís Companys. — El Conseller de Justícia i Dret, J. Lluhi i Vallescà.

(*El senyor Conseller de Justícia i Dret, des de la Tribuna de Consellers, dona lectura al següent Projecte de Llei:*)

«AL PARLAMENT DE CATALUNYA

L'article 4.^t de la Llei del 10 de març del 1934, creant el Tribunal de Cassació de Catalunya, determina la composició de l'Assemblea per a l'elecció de President del Tribunal de Cassació, i l'arti-

cle 5.e preveu el cas que, per vacant o impossibilitat d'alguna de les persones designades com a membres de l'Assemblea, hagi d'ésser substituïda, concretant que, en aquest cas, ho serà per la que reglamentàriament hagi d'exercir les funcions del càrrec corresponent. És lògic que aquesta substitució tingui efecte per a tots els membres de l'Assemblea, puix són cridats per la Llei en mèrits del càrrec que exerceixen. També resulta pertinent disposar que en elegir-se els 24 Diputats del Parlament de Catalunya, que han d'intervenir en la votació, es nomenin suplents d'aquests, en nombre suficient per a salvar els casos d'inassistència, per impossibilitat.

El darrer paràgraf de l'art. 19 de la pròpia Llei crea una incompatibilitat entre els Magistrats i llurs familiars que exerceixin les professions d'Advocat, Procurador o Agent de negocis, en territori català, d'àmbit més ample que el derivat de la Llei Orgànica del Poder Judicial, la qual cosa origina una situació de desigualtat, entre els Magistrats del Tribunal de Cassació i els procedents de l'Escalafó general de l'Estat, que és equitatiu fer desaparèixer, circumscriuint la incompatibilitat als seus justos límits.

L'art. 25 preveu que les Sales de Justícia actuaran amb l'assistència de cinc Magistrats, nombre evidentment necessari per a fallar els recursos de cassació i els contencioso-administratius la quantia dels quals excedeixi de 10.000 pessetes; però no tractant-se d'aquest cas, quan les necessitats del servei ho aconsellin, és convenient autoritzar al President del Tribunal per a disposar que les Sales actuïn amb sols tres Magistrats.

Per aquestes raons, el Conseller de Justícia i Dret d'acord amb el Consell Executiu, té l'honor de sotmetre a la deliberació del Parlament, el següent

PROJECTE DE LLEI

Article 1.^r El tercer paràgraf de l'art. 5.e de la Llei del 10 de març del 1934, quedarà redactat en la següent forma:

En cas de vacant o impossibilitat de qualsevol de les persones designades en els números 2.ⁿ, al 4.e i 6.e al 12.e de l'article anterior, seran substituïdes per aquella que reglamentàriament hagi d'exercir les funcions del càrrec corresponent. El Parlament elegirà sis diputats suplents per a cobrir les vacants dels que no assisteixin a l'Assemblea, i la Cambra de Govern del Tribunal de Cassació, designarà també dos Magistrats suplents, per a intervenir en la votació.

Art. 2.ⁿ El tercer paràgraf de l'art. 19 de la Llei del 10 de març del 1934, quedarà redactat així:

En igual cas d'incompatibilitat incorreran els Magistrats del Tribunal de Cassació, tan bon punt algun parent seu, fins al segon grau de consanguinitat, o primer d'afinitat, exerceixin, davant del dit Tribunal, la professió d'advocat, Procurador causídic o Agent de negocis.

Art. 3.^r El darrer paràgraf de l'art. 25 de la Llei del 10 de març del 1934, quedarà redactat en la següent forma:

Les Sales de Justícia actuaran amb assistèn-

cia de cinc Magistrats, pels recursos de cassació i pels contencioso-administratius la quantia dels quals sigui superior a 10,000 ptes. En els altres casos, quan les necessitats del servei ho aconsellin, el President del Tribunal podrà disposar que les Sales actuïn amb sols tres Magistrats.

Barcelona, 14 de març del 1936. — Lluís Companys. — El Conseller de Justícia i Dret, Joan Lluhi.

(Passa el Projecte de Llei a dictamen de la Comissió corresponent.)

Lectura d'un Projecte de Llei autoritzant el Govern de la Generalitat per a disposar una renovació extraordinària de tots els Jutges, Procuradors municipals de Catalunya i llurs suplents que haguessin obtingut nova designació per algun de dits càrrecs en mèrits de disposicions posteriors al 6 d'octubre del 1934, i per a fer nous nomenaments amb caràcter d'interí

(El senyor Secretari dóna lectura al següent:)

«DECRET

Com a President de la Generalitat de Catalunya, a proposta del Conseller de Justícia i Dret i d'acord amb el Consell Executiu,

He resolt:

Autoritzar el Conseller de Justícia i Dret per a presentar al Parlament de Catalunya un projecte de Llei autoritzant al Govern de la Generalitat per a disposar una renovació extraordinària de tots els Jutges i Procuradors Municipals de Catalunya i llurs suplents que haguessin obtingut nova designació per algun de dits càrrecs, en mèrits de disposicions posteriors al 6 d'octubre del 1934, i per a fer nous nomenaments amb caràcter d'interí.

Barcelona, 14 de març del 1936. — Lluís Companys. — El Conseller de Justícia i Dret, Joan Lluhi.

(El senyor Conseller de Justícia i Dret, des de la Tribuna de Consellers, dóna lectura al següent Projecte de Llei:)

«AL PARLAMENT DE CATALUNYA

La Llei del 22 de març del 1934 va autoritzar el Govern de la Generalitat per a regular per Decret la forma de nomenament dels Jutges i Procuradors municipals i els seus suplents i per a disposar una renovació extraordinària de tots els Jutges i Procuradors municipals de Catalunya.

Posteriorment, el Govern gestor de la Generalitat va vulnerar el precepte de l'art. 1.er de dita Llei, que mana que els nomenaments regeixin fins i tant que no entri en vigor la futura Llei de Justícia Municipal que aprovi el Parlament, i, no obstant la clara vulneració d'aquest precepte, alguns dels funcionaris que havien estat legalment nomenats concursaren i obtingueren nova designació. També foren substituïts amb infracció de dita Llei els Procuradors Municipals, en execu-

ció d'un Decret del Govern de la República que invadeix les facultats legislatives del Parlament Català. Es fa precís, doncs, revisar els nomenaments efectuats en ús de l'autorització atorgada pel Parlament en mèrits de la Llei referida, en els casos concrets dels que acceptaren càrrecs segons normes en contradicció amb aquesta.

Per tant, el Conseller de Justícia i Dret, d'acord amb el Consell Executiu, té l'honor de sotmetre a la deliberació del Parlament de Catalunya el següent:

PROJECTE DE LLEI

Article únic. Queda autoritzat el Govern de la Generalitat per a disposar una renovació extraordinària de tots els Jutges i Procuradors municipals de Catalunya i llurs suplents que haguessin obtingut nova designació per algun de dits càrrecs en mèrits de disposicions posteriors al 6 d'octubre del 1934.

Els nous nomenaments tindran el caràcter d'interí i regiran fins i tant que no entri en vigor la futura Llei de Justícia Municipal que aprovi el Parlament de Catalunya.

Barcelona, 14 de març del 1936. — Lluís Companys. — El Conseller de Justícia i Dret, J. Lluhi.
(El precedent Projecte de Llei passa a estudi de la Comissió.)

Lectura d'un Projecte de Llei sobre il·legitimitat dels acords de les Autoritats i organismes de nomenament governatiu que regiren la vida municipal catalana durant el període comprès entre el 6 d'octubre del 1934 i el 19 de febrer darrer

(El senyor Secretari dóna lectura al següent:)

«DECRET

Com a President de la Generalitat, a proposta del Conseller de Governació i d'acord amb el Consell Executiu,

Decreto:

Es autoritzat el Conseller de Governació per a presentar al Parlament de Catalunya un Projecte de Llei sobre il·legitimitat dels acords de les autoritats i organismes de nomenament governatiu que regiren la vida municipal catalana durant el període comprès entre el 6 d'octubre del 1934 i el 19 de febrer darrer.

Barcelona, 21 de març del 1936. — Lluís Companys. — El Conseller de Governació, Josep M.ª Espanya.

(El senyor Conseller de Governació, des de la Tribuna de Consellers, dóna lectura al següent Projecte de Llei:)

«AL PARLAMENT DE CATALUNYA

Instaurada novament la Generalitat, recobrades les facultats autonòmiques i represes les funcions del Parlament català, per un acte sobirà del

poble i per un fall dictat pel més alt Tribunal de la República, cal escometre, per la seva significació de garantia jurídica, la tasca legislativa, de restabliment i reparació de la legalitat i de l'obra republicana i autonòmica, i procedir de manera immediata a recollir i reflectir escaientment les justes aspiracions dels Ajuntaments d'elecció popular davant els actes administratius il·legals i il·legítims de les Comissions gestores que, amb una inexplicable plenitud d'atribucions, han agreujat la vida municipal catalana durant el període comprès entre el 6 d'octubre del 1934 i el 19 de febrer darrer.

Ni la Llei del 2 de gener del 1935, ni la Llei d'Ordre Públic poden ésser invocades per a recolzar les disposicions adoptades pel General Cap de la 4.ª Divisió Orgànica Militar i pel Governador General de Catalunya en ordre a la remoció de les Autoritats i Ajuntaments populars i a llur substitució, durant més de setze mesos, per elements governatius; car sempre han estat vigents la Llei Municipal de Catalunya i les Lleis municipals de l'Estat, complementàries o supletòries de les disposicions d'aquella, que atribueixen, de manera imperativa i inequívoca, les funcions de govern i direcció dels Municipis als organismes elegits pel poble. D'altra banda, tampoc poden invocar-se precedents que recolzin el fet absurd d'haver atribuït als Alcaldes gestors i Comissions gestores la totalitat i plenitud de les facultats que la Llei Municipal de Catalunya atorga als Ajuntaments, ja que sempre s'havia considerat que tals Autoritats i Comissions, per llur caràcter interí, no podien pas tenir iguals atribucions que les Corporacions elegides pel sufragi, ans havien de tenir expressament limitades llurs funcions al despatx dels afers corrents i de tràmit, d'obligada resolució perquè la vida municipal no sofrís paralització.

En realitat, per a donar íntima satisfacció als anhels liberals, democràtics i de justícia social de l'opinió pública, caldria anul·lar, de manera absoluta i radical, tota l'obra irregularment i viciosa realitzada pels òrgans governatius que suplantaren els organismes de representació popular; però ineludibles preceptes constitucionals i estatutaris i situacions, encara que imperfectes, de drets que s'han creat, motiven que, tot donant la deguda preeminència a la voluntat popular, sigui convenient armonitzar, en el possible, els justos anhels del poble i les exigències de la realitat.

Per les raons exposades, el Conseller de Governació, d'acord amb el Consell Executiu, té l'honor de sotmetre a la deliberació del Parlament de Catalunya el següent

PROJECTE DE LLEI

Article 1.^r Es consideren il·legítims i contraris a l'ordre jurídic els actes administratius de les Autoritats i organismes de nomenament governatiu que regiren la vida municipal de Catalunya durant el període comprès entre el 6 d'octubre del 1934 i el 19 de febrer darrer.

Art. 2.ª Es declaren nuls i sense efecte els decrets, resolucions i acords dictats durant l'esmen-

tat període, pels Alcaldes gestors i Comissions municipals gestores en matèria de personal.

Tal declaració de nul·litat és absoluta i comprèn, sense excepció, tots els actes administratius relatius a funcionaris o empleats municipals, fins i tot els que hagin tingut efecte en mèrits de disposicions dictades per les Autoritats o Centres Militars i governatius que en el dit període intervingueren la vida local.

El funcionaris afectats recobren automàticament la situació jurídica que, en el seu cas, gaudien el dia 6 d'octubre del 1934, sense que puguin al·legar drets ni sol·licitar indemnitzacions de cap mena per l'esmentat concepte.

Art. 3.^r Es declaren anul·lables els altres decrets, resolucions, providències i acords, no relatius a personal, dictats en el dit període per les Autoritats i organismes municipals de nomenament governatiu.

A l'efecte, els Ajuntaments d'elecció popular són autoritzats perquè en el termini de dos mesos següents al de la publicació de la present Llei, puguin revisar aquells actes administratius i declarar llur nul·litat, amb subjecció a les normes següents:

a) Les declaracions de nul·litat no podran fer-se de manera total o global, ans hauran de referir-se a actes administratius determinats.

b) En fer-se tals declaracions hauran d'expressar-se els motius o raons que recolzin la nul·litat, i prendre's en els casos que sigui procedent i just, les mesures escaients per tal de substituir, mitjançant les oportunes compensacions, les situacions concretament creades en virtut dels acords objecte d'anul·lació.

c) Els acords de declaració de nul·litat hauran d'ésser dictats per l'Ajuntament ple, mitjançant el vot favorable de la majoria del nombre legal de Consellers que integrin la Corporació.

d) Els acords de declaració de nul·litat no seran executius fins que hagin guanyat fermesa. Es comunicaran degudament als interessats i es publicaran al *Butlletí Oficial de la Generalitat de Catalunya*, dintre el termini de deu dies hàbils següents a llur adopció.

Art. 4.^t Contra els acords de declaració de nul·litat a què fa referència l'article anterior, els interessats, dintre el termini de quinze dies hàbils següents a llur notificació o publicació, podran interposar recurs davant un Jurat especial integrat per un President, que haurà d'ésser un funcionari de la carrera judicial amb categoria de Magistrat o Jutge de primera instància, designat pel Conseller de Justícia i Dret, i quatre Vocals: un Diputat del Parlament de Catalunya, un representant de la Federació de Municipis Catalans, un Advocat del Servei del Contenciós de la Generalitat, i un representant dels Col·legis Oficials del Secretariat d'Administració Local i dels Interventors de Cabals municipals designat conjuntament per ambdós organismes. Actuarà de Secretari, sense veu ni vot, un funcionari lletrat de la Generalitat.

El procediment serà gratuït.

Els recursos han d'ésser resoltos en el termini d'un mes a partir de la data d'entrada del respectiu recurs a la Secretaria del Jurat.

El Jurat, en resoldre els recursos, podrà man-

tenir la declaració de nul·litat, revocar-la totalment o parcial, modificar-la i fer les altres declaracions que cregui pertinents, fins i tot les que es refereixen a les responsabilitats administratives, judicials o pecuniàries consegüents.

Les resolucions del Jurat seran fermes i executòries. Contra elles no hi cabrà recurs de cap mena.

Art. 5.e Els funcionaris que en el període comprès entre el 6 d'octubre del 1934 i el 19 de febrer darrer hagin estat sancionats, separats, postergats o jubilats per llurs opinions polítiques o socials, per les autoritats, Corporacions, comissions o organismes oficials subjectes a la jurisdicció de la Generalitat, podran instar la revisió dels corresponents actes administratius mitjançant la interposició de recurs davant l'esmentat Jurat especial.

Tal recurs haurà d'interposar-se en el termini dels dos mesos següents al de la publicació de la present llei i es regularà per les normes que estableix l'article anterior.

Art. 6.e Es considera falta greu, als efectes d'instrucció d'expedient i imposició de sancions als funcionaris, el fet d'haver ocasionat, per mitjà de denúncies fetes amb ocasió dels esdeveniments del 6 d'octubre del 1934, la persecució, detenció o empresonament de ciutadans per llurs idees polítiques o haver contribuït a empitjorar llur situació amb informes i declaracions tendencioses.

Art. 7.e Ultra les incapacitats que estableix l'art. 52 de la Llei municipal de Catalunya, es declaren incapacitats per a ésser Consellers municipals

durant un termini de tres anys les persones que en el període comprès entre el 6 d'octubre del 1934 i el 19 de febrer darrer, han acceptat o exercit càrrecs municipals de nomenament governatiu en substitució dels Consellers d'elecció popular.

Art. 8.e El Conseller de Governació és facultat per a dictar les disposicions complementàries que siguin necessàries per a l'aplicació i compliment de la present llei.

Barcelona, 21 de març del 1936. — Lluís Companys. — El Conseller de Governació, J. Espanya. (*Passa a la Comissió.*)

El Sr. PRESIDENT : Encara que no han transcorregut les hores reglamentàries, sense que això senti un precedent, suposo que la Cambra voldrà aixecar la sessió. (*Assentiment.*)

ORDRE DEL DIA

per a la sessió de divendres

1. Precs i preguntes.
2. Discussió del dictamen de la Comissió sobre el Projecte de Llei regulant el procediment per a l'exercici dels drets de referèndum.
3. Discussió del dictamen de la Comissió sobre el Projecte de Llei de censura cinematogràfica de Protecció a la Infància.

(*S'aixeca la sessió a les set i deu minuts de la vetlla.*)